

CSOMÓK A ZSINORON

Vannak a művészetnél fontosabb dolgok is. Lehet, hogy furcsa ezzel kezdeni egy kiállításmegnyitót, de én mindig erre gondolok, ha egy barátom, aki művész, felkér egy efféle munkára. Ilyenkor a barátomnak dolgozom.

A barátság nem munka, és a művészet nem baráti ügy. Az ember ilyenkor elfogult és tárgyilagos egyszerre, de mindkét irányban az. Vagyis – jó esetben – egyszerre látja elfogultan és tárgyilagosan a művészt, a barátját, és a barátja művészetét. Szerintem ez nem a Karinthy-féle két macska esete, hanem egy másik helyzet, amire van egy kedvenc Mészöly Miklós idézetem, Az atléta halála című regény első oldaláról. Így hangzik: „Komolyan hiszem, hogy csak az tud igazán tárgyilagos lenni, akinek minden oka megvan rá, hogy elfogult is legyen.” Én is komolyan hiszem, és nekem is megvan minden okom, ezért most megkísérlek egy tárgyilagos és tételszerű leírást arról, ami itt a kiállításon látható.

– Szíj Kamilla a hagyományosan „sokszorosító” technikát egyedi művek létrehozására használja, majd – az egyedi művek egyszerűségét, önmagába zárt jellegét megszünteti azzal, hogy szériává, sorozattá fejleszti őket, aztán – a sorozat darabjaiból ismét egyetlen művet hoz létre, amikor installációvá rendezi a lapokat, majd – felszámolja az installáció-jelleget, és az adott térrel való kommunikáció helyett a munkák folyamatszerűségét hangsúlyozza, – a folyamatszerűség azonban mégsem egyetlen, folytonosan készülő „élet-munka” megvalósítását jelenti, hanem bizonyos, egymást követő rész-problémák körüljárását, valamiféle megismétlődő sűrűsödést, koncentráció, úgy, ahogy – mondjuk – a csomók követik egymást egy zsinoron, – ugyanakkor ezek az egyes részproblémákat, témákat megjelenítő lapok, ezek a „csomók” önmagukban érdektelenek számára, de – ennek az „érdektelenségnek” ellentmond, hogy minden egyes rajzot vagy nyomtatot a legnagyobb precizitással, műgonddal készít el, ám – az igényesség háttérében meghúzódó maximalista művészi habitus sohasem tolakodik előtérbe, ha úgy tetszik, ennek a művészi egónak nincs narcisztikus jellege, és ezért a munkák valahogyan távolságtartók és „objektívnek” hatnak, mégis – „objektivitásuk” ellenére összetéveszthetetlenül személyesek, de – a személyességnek ellentmondani látszik, hogy a munka során a művész számos, a személyes „kézjegy” ellen ható médiumot – sablont, transzparens filmet – alkalmaz, és motívumait is szisztematikusan vándoroltatja és „újrahasznosítja”, azonban – az ismétlődésekből sohasem keletkeznek ismétlések, inkább újabb és újabb képi rétegek kerülnek egymásra, olyanok, amelyek megintcsak újabbakat hívnak majd életre, ezért – mindegyik a sokszorosító technikák tűnnek legalkalmasabbnak, de – Szíj Kamilla a hagyományosan sokszorosító technikát egyedi művek létrehozására használja, majd – az egyedi művek egyszerűségét, önmagába zárt jellegét megszünteti azzal, hogy szériává, sorozattá fejleszti őket, aztán...

Itt folytathatnám, mert ezt a szöveget úgy írtam meg, hogy végtelenül folytatható, de nem folytatom. Pár napja, az ő buzdítására elhoztam egy könyvet a Kamillától. Lehet, hogy ez rossz fényt vet rám, de irtózom a keleti bölcselek tanulságos történeteitől. Előítéletemet leküzdve találokra

felöttem, és beleolvastam Lin-Csi mester adomáiba. A 107. oldalon ezt találtam: „Ne sokat dolgozz, hanem eleget, ne sokat elmélkedj, hanem eleget.” Ezt figyelmeztetésnek veszem, és a kiállítást megnyitom.

Megnyitószöveg, Budapest Galéria, 2003